UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones magistri Nicolai deniise sacre pagine professoris

De Tempore Hyemales

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Sermo secundus

urn:nbn:de:hbz:466:1-30599

Visual Library

petuo subiacere: nisi pniam faciat. Et tñ
mlti miseri petõres pniaȝ fugiũt Audi ꝛc.
o petõr: hñs palyticã aniam roga sctõs vt
p te intercedãt. Et clama cũ cẽturione di.
Dñe puer me⁹ iacet in domo palytic⁹ ꝛc.
Et certe rñdebit dñs qd̃ ꝛ Cẽturioni di.
Ego veniã ꝛ curabo eũ. O quãto timore
ꝯcuti deberẽt q̃ p̃fatas miserias habẽt in
aĩa. Vñ certe dr̃ Prouer. xiiij. Miseros
ꝑplos facit pctm̃. Festiet ḡ petõres a pec
catis vr̃is egredi: miseria vestraȝ cogno/
scẽtes: qꝛ iam estꝫ i porta inferni. Ps. Ap
propinquerũt vsq; ad portas mortꝫ. Exẽ
plũ ad ꝓpositũ. Quidã solẽnis p̃dicator re
ꝑhendit eos in sermone q̃ ꝑseuerãt in pec
catꝫ: di. ꝙ pctm̃ in sc̃ptura vocat̃ porta in/
ferni: et ꝑduxit tale exemplũ Siq̃s hodie
veniẽs ad monasteriũ viderit vnũ scholã
rẽ sedentẽ in porta ꝛ simil'r cras ꝛ silr̃ mul
tis dieb⁹: nõne de facili cogitaret: iste scho
larꝫ intrabit ordinẽ. Quõ ḡ nõ est credibi
le ꝙ hi tandẽ intrabunt infernũ q̃ tãdiu se
dent in porta inferni. i. in pctĩs. vñ Aug.
in q̃dam ser. Hũanũ est peccare: sed dia/
bolicũ est in pctĩs ꝑseuerare

P Ro tertio. Aud. ꝛc. Timẽdũ est ꝙ
mlti sint q̃si palytici/ morbũ pcti nõ
sentiẽtes: ꝛ ĩõ remediũ nõ curantes. q̃a ñ
putant se indigere. qd̃ ꝯtingit ex defectu
expientie ꝛ cognitiõis in cõsideratiõibus
bonis. qꝛ nõ considerant q̃d suis similib⁹
ꝯtigerit. Vñ notãter dr̃ Arist. j. metaph.
Expientia facit artẽ: inexpientia cãm. Et
in c. cũ sit. de electõib⁹. li. vj. in pn̄. Expien
tia dr̃ rex magr̃a. Et. ff. de lega. ꝛ fideicõ.
l. legat⁹. §. ordinatricibus. dr̃ ꝙ expientia
cuilibet artificio p̃bet nutrimentuȝ. Pone
casum de eis q̃ hñt nauigare ꝑ mare ꝛ sũt
expti circa picula. Et ecõtra de inexptis.
Expone ꝛc. Multi sũt inexpti circa cãm
ꝓprie ꝯsciẽ/ non morbũ neq; attẽdẽtes pi/
culũ. Ps. Nescierũt neq; itellexerũt i te. ꝛc.

¶ Sermo secundus

V Ide et sicut ꝛc. Credidit abraã deo ꝛ repu
tatũ ẽ ei ad iusticiã. Gen. xv. et
ad Ro. iiij. Exẽplo patet meritum fidei.
Vñ nota ꝙ fides est illũinatiua: gratifica
tiua: ꝛ fortificatiua. ¶ De p̃mo Aug. Fi/
des ceterꝫ ꝟtutib⁹ inde ministrat quã multũ
diabol⁹ conat̃ extiguere. ¶ De scd̃o Eccl.
j. Bñplacitũ est deo fides ꝛ mãsuetudo.
Fides q̃ subijcit intellectũ deo: ꝛ mãsue/
tudo affectũ. ¶ De tercio Heb. xj. Scti ꝑ
fidẽ vicerũt regna. Et ibidẽ. ꝑ fidẽ fortes
facti sunt in bello. ¶ Vade ꝛc.

P Ro p̃mo. An oẽs teneãt̃ explicite cre
dere oẽs articlos fidei: Q; sic. Deut.
xxvij. p̃cipit̃. ꝙ lex lucide ꝛ apte scribat̃ sup
lapides. Et ibidẽ dr̃ glo. ꝙ laic⁹ ꝛ simpli/
ces sunt lapides. ¶ Cõtra. Pauci sũt q̃ sci/
ant articlos fidei bñ digerere. si ḡ oẽs ad
hoc tenent̃: valde pauci saluarẽt̃. qd̃ videt̃
incõueniẽs dicere. ¶ Rñdet Bon. in. iij.
di. xxv. Oẽs chr̃iani p⁹ chr̃i aduẽtũ tenen
tur credere oẽs articlos fidei. simplicem̃ q̃
dẽ q̃sdaȝ iplicite: alios explicite. Ad illos
aũt tenent̃ explicite q̃s manifestat eis nõ
solũ p̃dicatio: sed etiã eccl'iastic⁹ vsus ꝛ cõ
suetudo de vnitate ꝛ trinitate: de chr̃i na/
tiuitate: passiõe: resurrectione. Hos enim
articulos agicere pñt ex solẽnitatib⁹ q̃s ec
clesia celebrat. Jdõ in hñtib⁹ vsum rõnis
nõ põt esse istoꝝ igrãtia sine negligẽtia et
ꝯtẽptu. Alios aũt articulos nõ ita mani/
festos tenent̃ credere saltẽ implicite: vt in
generali credant vniuersalit̃ oẽ qd̃ credit
sacrosctã mr̃ eccl'ia. Credere aũt oẽs arti/
culos directe ꝛ explicite est fidei iã ꝑuecte
Et hoc p̃cipue necessariũ est illis q̃ fidem
alijs ministrare tenent̃ vł q̃ officia docẽdi et
p̃dicãdi assumũt. sed h̃ nõ credo necessari
um oib⁹ q̃ saluant̃. Mlti em̃ sunt boni sim
plices q̃ cuiuis modique cognitiõis: sunt tñ
magne deuotiõis. Cũ aũt dr̃ ꝙ Deuter.
xxv. p̃cipit̃ ꝛc. Dicendũ ꝙ istud mandatũ
nõ erat datũ laicꝫ: sed eis q̃ debebant eos
docere legẽ. Hec Bon. ¶ Pro fũdamẽto
Multũ est dãnosa ꝛ piculosa negligentia
in his q̃ sunt saluti necessaria. Sen. ad Lu
cil. Turpissima est iactura q̃ ꝑ negligentiã
fit. Jdõ bñ dr̃ Teren. Porro istud est sape
vt vbiq; op⁹ fuerit aim flectas. Hmõi aũt
sunt articli fidei. Sȝ q̃rit̃ An oẽs ꝛc. Dic
rñ. Ex q̃ ꝯclude ꝙ mlti sũt increpãdi q̃ neg
ligũt addiscere p̃ncipales articulos fidei.
Vñ Aug. de ꝯse. di. iiij. Statutũ est ꝙ pa
trini tenentur docere filiolos de symbolis
aploꝝ. Nõ tñ articli fidei sũt p̃sumptuose

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

scrutādi: sic Aug. añ ꝯuersionē fecit. Ber.
Scrutari temeritas est: credere pietas: no
scere vita etna. Audiant q̄ temerarie scru
tant loquunt'q₃ de diuis. et erubescāt ni//
hilominꝰ ꝑuenire: q̄ noticiam chr̄i nō ha//
bent neq₃ eoꝝ q̄ [illegible]obis [illegible]essit. Certe hoc
est bene viam ostendēs ⁊ mihi christum
dirigēs. ¶ Figura Mat. ij. Stella duxit
magos ad chr̄m: ostendēs eis eiꝰ natiuita
tē ⁊ viā ꝑueniēdi ad locū natiuitat₃ eius.
Spūalr stella est fides q̄ ducit ad bethleē
ciuitatē sup̄nā ad chr̄m: oñdens etiā eius
natiuitatē nedū hūanā sed etiā diuinam.
Pōt itaq₃ fides dici stella matutina: solē
iusticie ⁊ itelligētie ꝑueniēs: ꝑ quā oritur
lux gr̄e quā sequit' lux glie q̄ est dies pul//
cra. De hac luce fidei d̄r apl's. j. Cor. xiij.
Videmꝰ nunc ꝑ speculū in enigmate: tunc
aūt facie ad faciem.

P Ro scdo. In p̄cedenti ⁊c. Nūc d̄ se//
cundo qd̄ est supplicationis virtuosa
ꝯditio. q̄a rn̄dens Cēturio ait. Dn̄e n̄ sū
dignꝰ ⁊c. vsq₃ ibi: et fac[illegible]. Aug. Dicendo
se indignū p̄stitit se dignū [illegible] inter eiꝰ pa
rietes: s₃ illiꝰ cor dn̄s intraret. In p̄dictis
aūt v̄bis sig̃t triplex ꝯditio orōni necaria
¶ Prima ē diuie maiestat₃ recognitio.
¶ Scd̄a ꝓprie indignitat₃ ꝯsideratio.
¶ Et tertia est fidelitat₃ cōfessio.
¶ Prima ē ⁊c. cum d̄r Dn̄e. Ps. Magnus
dn̄s ⁊ laudabil' nimis: ⁊ magnit'. eiꝰ n̄ ē fi.
Et q: sūme magnꝰ: iō sūme timēdꝰ ⁊ re//
uerēdus. Apoc. xv. Quis nō timebit te o
rex gentiū. ¶ Scd̄a est ꝓprie indignitat₃
ꝯsideratio. cū d̄r: non sum [illegible]gnꝰ ⁊c. Job
xxv. Ecce stelle nō sū[illegible]e i ꝯspectu eiꝰ.
q̄nto mag₃ hō putredo ⁊ v̄mis. Ex consi//
deratiōe istoꝝ duorū vic₃ diuie excellētie
et ꝓprie indignitat₃ dicebat Abraā Gen.
xviij. Loq̄r ad dn̄m meū cū sim puluis et
cinis. ¶ Tertia est ⁊c. cū d̄r: Sed tm̄ dic
v̄bo ⁊c. Beda. Magna est fides: cōtradi
cere credit eē facere. Cū aūt d̄r. Nā ⁊ ego
sū hō sub p̄tāte ꝯstitutus. s̄m Chry. Int'
se ⁊ chr̄m nō cōparatiōis differētiā s₃ rōnez
silitudis itroducit. Aug. de v̄bis dn̄i. Si
hō h₃ p̄tātē: q̄d tu potes cui oēs seruiunt
p̄tātes: Nos igit' ꝑ salute aīe nr̄e p̄caturi:
diuinā ꝯsideremꝰ maiestatē ⁊ nr̄am indi//
gnitatē: vt sic cū oī hūilitate oremꝰ. Nam
teste Ps. Respexit in orōem humiliū ⁊c.

Oremꝰ insup cū fidei firmitate exēplo cē//
turionis. Jac. j. Postulet aūt in fide: ni//
hil hesitās. Etsi difficultatē patiamur in
orōne ꝓpt' tētatiōes: tn̄ viril'r p̄sternemꝰ ⁊
[illegible]cere poterimꝰ. ¶ Exēplū legit' in vitas
pa. q̄ duo frēs nobiles genere: sed affectu
nobiliores: vidētes mlt'as mūdi fallacias:
dixerūt Ecce pr̄ nr̄ diues fuit auro: s̄uis ⁊
ancillis: et tn̄ mortuꝰ est. Eamꝰ ⁊ nos et
seruiamꝰ deo q̄ dona ꝯfert q̄ nō deficient.
Venerūt aūt ad abbatē sctm̄ petētes ordi
nē intrare. Ille v̄o misit eos ad eremū vt
ibi vno anno manerēt/ victū de opib₃ ma//
nuū q̄rentes: volēs eos ꝓbare si p̄sisterent
hūiliter. Qui iussa iplētes: veniētes ad lo
cū in feruore deuotōis annū exeq̄ntes. Pꝰ
annū abbas illoꝝ memor: venit ad eos et
inuenit eos in horto laborantes. Et ꝑ illa
nocte mīstrauerūt ei de his q̄ hēbāt. Dic
g̃ eis abbas: ne formidet₃: sed q̄cq̄d ꝯsue//
uist₃ faciat₃. Ecce g̃ dū dormientē eū cre//
derēt: surgūt ⁊ s̄m ꝯsuetudinē orāt. Et pꝰ
noct₃ mediū vidit abbas seniorē lucentez
sic solem: ⁊ angelos descēdere ad eum: et
leuare eū a t'ra. Sup iuniorē vidit mlt'itu
dinē demonū in specie v̄miū volētiū itra//
re i os eiꝰ. Ille g̃ cū magno plāctu orauit
donec oīs mlt'itudo demonū recessit ab eo
Et angeli venerūt q̄ etiā seniorē restitue//
rūt in locū p̄stinū: ⁊ lux recessit. Facto ma
ne festinauerūt ambo ad ꝯfessionem. Et
cognit abbas q̄ senior potenter ꝑuicerat
tētamēta: ac ꝓpt' ipsiꝰ ꝯtēplatione eleuaba
tur vt delectaret' de solatio angelice armo
nie. Iuuenis v̄o adhuc nō vicerat: sed vi//
rilit' resistebat. Recepit g̃ eos i ꝯgregatio
nē: q̄ deo s̄uiētes ⁊ mlt'oꝝ factores mira//
culoꝝ q̄euerūt. Sic ⁊ nos resistamꝰ tēta//
tiōib₃/ orōni vacātes. Nā sic d̄r Isid. Fre//
q̄ns orō impugnatōes vicioꝝ extinguit.

P Ro tertio. Aud. ⁊c. Sed notate q̄ n̄
pōt orō v̄ra eē deo grata nisi ⁊ p̄sona
v̄ra sit ei grata. Vn̄. xxiij. q. v. Septū. Et
de peni. di. v. c. j. §. Sp efferat. Abel pla//
cuit deo ⁊ eiꝰ orō. Nota ordinē: qm̄ prius
abel: deinde oblatio eiꝰ. Et lex d̄r. C. de
desertorib₃. l. cū introisset. Nullꝰ idignꝰ d₃
p̄ncipē salutare. Pone casum de eo q̄ regi
displicēs p̄ces regi porrigit. Non em̄ pōt
eiꝰ salutatio aut supplicatio regi placere.
Expone ⁊c. Notando illud Sapie. xiij.